

TABORISČNIK

Štev. 45., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

14. februarja 1947.

ANGLIKANSKA CERKEV ZA BEGUNCE

LONDON. Na kongresu anglikanske cerkve je bila včeraj sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, da se begunci in razseljene osebe takoj premeste iz onih okupiranih dežel, iz katerih se bodo po sklepu mirovnih pogodb umaknile zavezniške čete. V podkrepitev omenjene resolucije so številni govorniki poudarjali, da begunci in razseljene osebe ne smejo biti izročene na milost in nemilost bivšim sovražnim državam ali državam, ki stoje pod pritiskom močnejših sosedov.

I.R.O. SE NE MORE DELOVATI

ZENEVA. Pripravljalna komisija Mednarodne begunske organizacije, ki zaseda sedaj v Zenevi, je v torek sprejela predlog britanske delegacije, da naj generalni tajnik Združenih narodov T Trygve Lie pozove vse države, članice ZN, da pristopijo v Mednarodno begunsko organizacijo. Ker je po svoječasnem sklepu glavne skupščine ZN potrebno za začetek formalnega delovanja organizacije, da najmanj 15 držav podpiše njena pravila, še vedno manjkajo 4 države članice.

- 0000 -

NEW YORK. Varnostni svet bo danes razpravljal o poročilu komisije za nadzor nad atomsko energijo. Gromiko se je v tej zadevi že prijavil k besedi. Z 9 glasovi je bil sprejet britanski predlog, da vojaška komisija najpozneje do 1. aprila predloži predloge za organizacijo mednarodne vojske odn. policije. Proti sta glasovali Sovjetska zveza in Poljska.

LONDON. Britanska delegacija za moskovsko konferenco bo štela 150 članov. Vodil jo bo zunanji minister Bevin. Delegacijo bo spremljalo 28 britanskih časnikarjev.

RIM. Včeraj je prispel v Rim bivši ameriški predsednik Hoover, ki ga je Truman poslal v Evropo, da ugotovi stanje prehrane. Danes dopoldne bo v privatni avdienci sprejet pri sv. očetu.

PRAGA. Včeraj je v bližini Kladna padlo letalo češkoslovaške zračne družbe. Letalo je bilo vrste "Dakota". Pri nesreči so bili ubiti trije letalci. Civilnih potnikov na letalu ni bilo.

LONDON. Radi omejitve električnega toka, je London ponoči zatemnjen.

ATENE. Že teden dni pograšajo britanskega laburističnega poslanca Thomasa, ki je prispel v Grčijo pred enim mesecem. Domnevajo, da je na svojo roko odšel k gverilcem z namenom, da bi dobil objektivno sliko o položaju v Grčiji. Britanska vojaška misija v Grčiji ga je predhodno opozorila, da naj ne hodi med gverilce. Pred tednom dni je izginila vsaka sled za njim. Thomas je star 38 let in je doma iz Walesa.

TRST. Včeraj so na videmskem pokopališču z vsemi vojaškimi slovesnostmi pokopali britanskega brigadirja De Winstona, ki ga je v ponedeljek v Pulju ustrelila Italijanka Maria Pasquelli. De Gasperi je v italijanskem parlamentu poudaril, da so italijanske oblasti opozorile, da Pasquanelli je pripravljala atentat na nekega britanskega oficirja. Zato italijanska vlada ne nosi v tej stvari nobene odgovornosti.

LONDON. Danes bo jugoslovanska delegacija na zasedanju namestnikov zunanjih ministrov obrazložila jugoslovanske zahteve po priključitvi južne Koroške in delov Štajerske k Jugoslaviji. Tudi Avstrija bo zaslišana o tem vprašanju.

K O N C E R T N A Š E G A T A B O R I Š Č N E G A P E V -
S K E G A Z B O R A .

Naš taboriščni slovenski pevski zbor nam je snoči spet priredil svoj koncert. Koncert je obstojal iz dveh delov. Prvi del je obsegal umetne, drugi del pa narodne pesmi, za moški in mešani zbor. V prvem delu nam je zapel 3 pesmi tudi oktet. Koncert je dirigiral prof. S. Mihelič.

Zbor šteje nad 70 pevk in pevcev. Po dohodu Lienčanov v taborišče Spittal sta se združila oba zbora. S to združitvijo je zbor v začetku zelo narastel. Pri včerajšnji prireditvi se nam je predstavil zbor v precej manjšem številu, po jakosti pa skoraj za spoznanje močnejši. Glasovno sta se oba zbora že vlila, kar se je zlasti opazilo pri sopranih in tenorih v višini. Vse točke programa so bile dobro naštudirane in prav dobro izvajane. Ugajalo je občinstvu zlasti Vodopivčevo "Svarenje", ki je bilo zapeto z občutkom, deloma pa je pripomoglo k temu tudi besedilo. Dálje sta ugajali tudi pesmi o samskem stamu in Kangalilejska ohcet. Pri zadnjih dveh pesmih se je pokazala pri pevcih že majhna utrujenost, kar je imelo vpliv na izgovorjavo besedila. Dirigent ima zbor popolnoma v svoji oblasti. Zbor reagira na vsak njegov gib.

Da je zbor dosegel tako lepe uspehe, gre predvsem za sluga neumornemu in večjemu duhu g. dirigenta ter požrtvovalnosti pevk in pevcev, ki se v kljub težkim razmeram, v katerih živimo, ne strašijo dolgotrajnih pevskih vaj. Prav zna in more presoditi to delo le tisti, ki se je že kedaj sam žrtvoval na tem polju.

Pevovodji in celemu zboru čestitamo k uspehu in se ji ma zahvaljujemo za duševni užitek, ki nam je v tujini tako potreben ter ju prosimo, da vstrajajo pri svojem za slovenske begunce tako važnem in potrebnem delu še naprej ter nas kmalu zopet razvesele in potolažijo z novim koncertom.

Koncerta se je udeležil ves UNRRA-in team z g. direktorjem na čelu, ki je koncertu z vidnim užitkom prisostvoval.

S L O V A N S K I B L O K Z O P E R N E M Č I J O .

Na komunističnem zborovanju v Pilsnu na Češkem je govoril minister za informacije Kopecky, ki je med drugim dejal, kakor poroča Češki tiskovni urad: "Da se zavarujemo zoper nemško ekspanzivnost, nimamo druge izbire kakor edino le to, da se zanesemo na Sovjetsko, ker nacizem še ni mrtev in celo poskuša nas in druge slovanske narode ogrožati. Nato je minister govoril o nemških mejah in izjavil, da onstran Odre ni nobenih Nemcev več. Pri pogajanjih o gospodarskih pogojih bo Češko-slovaška republika podpirala Poljsko. V Moskvi bodo ugotovili, da je Nemčija bila poražena in da mora za svoje zločine biti kaznovana. Ugotovili bodo tudi, da so zmagali Slovani in da nemške meje leže ob Odri in Neissi in da bo slovanska trdnjava, ki obsega tudi Češkoslovaško, te meje varovala."

Kakor poroča agencija United Press iz Moskve, je glasilo sovjetskih strokovnih društev "Trud" načrt carinske zveze med Belgijo, Luksemburgom in Holandijo označil za "prvi korak k ustvarjanju politične in potem vojaške zveze". List nato piše: "Ni treba še posebej omenjati, da tak načrt aktivno podpirajo imperialistični krogi Velike Britanije. Ti ljudje, ki venomer govore o nekaki "komunistični nevarnosti", si stalno prizadevajo, da bi ustvarjali razne bloke, ki končno služijo zgolj njihovim zasebnim interesom in tako ogrožajo svetovni mir."

MONS. VAL. PODGORC - 80 LETNIK

Danes na dan sv. Valentina obhaja svojo 80 letnico eden izmed najbolj zaslužnih koroških Slovencev, premil. prelat mons. Valentin Podgorc. Dne 14. sročana 1867 se je rodil pri sv. Neži pri Velikovcu. Ko je končal svoje gimnazijske študije, se je posvetil oltarju, da je kot duhovnik vse svoje življenje posvetil službi Bogu, Cerkvi in narodu. Njegovo ime je zaslovelo v vsem slovenskem svetu, ko je mladi koroški duhovnik nastopal na katoliških shodih, kher so se polagali temelji verskega, narodnega in kulturnega preporoda slovenskega naroda. Še tiste čase, ko je na Slovenskem združništvo bilo še v povojih, je mons. Podgorc imel tehtne govore in predavanja o potrebi združništva med Slovenci. Vneto je deloval pri častitljivi Slomškovi ustanovi "Mohorjevi družbi" v Celovcu, hkrati je bil vnet pridigar, dušni pastir in profesor. Slavljencec je učen mož, ki je njegova beseda bila povsod tehtna in uvaževana. Še danes ob 80 letnici svojega rojstva lahko vidi, kako se oči vseh vernih koroških Slovencev ozirajo k njemu, pričakujoč od njega odkrite in nesebične besede dobrega sveta ali pobude. Tudi mi slovenski begunci, ki smo prišli od onstran Karavank, poznamo velike slavljenceve zasluge za slovenski kulturni napredek in se njegovemu delu spoštljivo klanjamo. Naj bi ljubi Bog plemenitega slavljenceca, Svojega vnetega služabnika, še dolgo ohranil slovenskemu narodu, zlasti pa koroškim Slovincem.

Z D R U Ž E N E D R Ž A V E S V E T A

V pariškem dnevniku "France libre" beremo zanimiv članek, ki obravnava najnovejši načrt, kako bi bilo mogoče ustvariti nič več in nič manj kakor Združene države vsega sveta. Ko pred nami razvijajo načrte za razne bloke, ko Churchill ob pritrjevanju pristavov in ugovarjanju nasprotnikov zagovarja svoj načrt o Združenih državah Evrope, pa prihaja Francoz Jean Larmeroux po nalogu mednarodne akademije za politične vede z načrtom za svetovno državno zvezo. Iz članka omenjenega francoskega lista posnemljemo glavne podatke o tem načrtu:

"Velikopotezno je Larmeroux načel vprašanje Združenih svetovnih držav. Ne zahteva sicer, da bi se države odrekle svoji narodni suverenosti, pač pa hoče narodno suverenost v korist skupnosti nekoliko omejiti. Te omejitve pa nikakor ne motijo, ker se ne tičejo notranjega življenja v državi in ne življenja državljanov. Strogo vzeto, se tičejo le miru in vojske, poveljstva armad ter zunanjih zadev.

Te omejitve so le v korist skupni suverenosti. Najbolj prikladno je načelo federacije, ker v njej države ohranijo svojo eksistenco, svoja življenjska pravila, svoje šege, navade, tradicije ter svoje državljansko, kazensko in gospodarsko pravo. Velika skupna federalna republika je zgrajena na demokratskem načelu. Njeni poslanci se volijo v svobodnih volitvah. V tej veliki zvezi mora prav tako biti varovana svoboda posameznega človeka, kakor tudi svoboda vesti, zborovanja in združevanja. Državljan te federalne skupnosti postane vsakdo, ki je državljjan kake države, ki je tej skupni federaciji pristopila in njeno ustavo priznala.

Naloga te federativne skupnosti bo, da bo priključene narode s svojo silo in močjo branila in varovala. To pomeni, da bo imela pravico napovedati vojsko, sklepati mir, podpisovati pogodbe. Umevno je namreč, da bo minilo nekaj časa, preden bodo vse države sveta pristopile tej zvezi. Zato bi svetovna zveza imela pravico in dolžnost urejati zunanjo trgovino in trgovino med članicami samimi, urejati denarstvo in sicer zvezno in mednarodno, skrbeti za poštno

in druge zveze ter pobirati zvezne davke, ki bi bili sorazmerno porazdeljeni med vse državljane te zveze.

Po ustavi bi na čelu te zveze stal predsednik vseh narodov, parlament pa bi bil sestavljen iz dveh zbornic, in sicer iz zbornice narodov in zbornice držav. V prvo bi volili poslance neposredno vsi svetovni državljani, v drugo pa bi svoje zastopnike pošiljali parlamenti posameznih držav. To bi bil nekak senat. Predsednik Zveze bi imenoval predsednika skupne vlade. Ta bi bil sam izbral svoje ministre. Vlada bi bila odgovorna zveznemu parlamentu. Predsednika skupne zveze bi volili obe zbornici.

Če bi se narodi odločili, da si ustanove tako svetovno zvezo, ne bi smeli gledati zgolj na svoje gnotne interese, marveč bi morali prinesiti vanjo tudi mnogo idealizma. Nekateri narodi, na primer Francija, Velika Britanija, Belgija, Holandska itd. bi prinesle v skupnost za nekako doto svoje kolonije, Amerika bi prinesla svoje bogastvo in zlate rezerve, druge države pa bi mogle prinesiti skupnosti le svojo revščino. Dosedanje dolgove bi prevzela Svetovna zveza, tako da bi se vsa bremena razdelila na ramena vseh državljanov. Za prihodnje dolgove bi morala vsaka država sama skrbeti, da jih plačuje.

Ko je list tako v glavnih oblikah orisal, kakšna bi bila ta svetovna država, nato nadaljuje, da bi s tem izginito mnogo nevarnih vprašanj s sveta. Zmanjšali bi se stroški oboroževanja, carinske meje bi padle, nemško vprašanje bi izginito, ker bi Nemčija postala član te svetovne skupnosti, brezpredmetna bi postala vprašanja Tista, Tripolisa, kolonij, Sueškega prekopa, Panamskega prekopa, Gibraltarja, Dardanel, ker bi vse to bila last svetovne skupnosti. List zaključuje z besedami: "Ta glas nam nakazuje novo pot v novo upanje."

-o-o-o-

DROBNE NOVICE.

JUGOSLOVANSKA AMNESTIJA. Reuter poroča iz Beograda, da je jugoslovanska vlada dne 11. t. m. oklicala "velikopetno amnestijo" vsem Jugoslovanom v tujini, tudi tistim, ki so poprej služili v prejšnji kraljevi vojski kralja Petra II., kakor tudi tistim, ki so se bojevali skupaj z nemškimi okupacijskimi četami, če se le vrnejo domov. Amnestije pa niso deležni tisti, ki so organizirali skupine, katere so privržene "gotovim ideologijam".

JUD - AMNESTIJA. Nemško protinacistično sodišče bo sodilo Juda Jonasa Wolka, ki je obtožen, da je pod Hitlerjem sodeloval pri nacističnem listu "Stürmer", ki je bil največji krvolok zoper Jude.

AMERIŠKI PRAVOSODNI MINISTER sam preiskuje zadevo avstrijskega komunista Eislerja, ki je deloval v Ameriki ter je obtožen, da je snoval zaroto zoper ameriško vlado in je zapleten v kanadsko vojnisko zadevo.

ISKALCI ZLATA na pogorišču zgorelega letala. Pretekli teden je blizu Honkongu na Kitajskem padlo na tla veliko letalo, ki je prenašalo velik zlat zaklad, in zgorelo. V letalu je bilo za poldrugi milijon dolarjev zlatih palic. Policija je sicer takoj zastražila pogorišče, vendar ni mogla preprečiti velikanskega nalova belih in rumenih iskalcev, ki so med zogljenelih ostankih letala iskali zlata. Zato je ležalo okoli in okoli raztreseno. Med razvalinami so našli več kil težko kepo rastopljenega zlata.

O g l a s i .

POPRAVLJAM DEŠNIKE, v bar. 48/4. Prinašajte samo dopoldne.

ŽELEZNIŠKI DELAVEC je pozabil v menzi aktovko. Prosi, naj se vrne v upravi Taboriščnika.

NAPRODAJ STA: 1 par ženskih nizkih in 1 par ženskih polčevljev v bar. 31.

2 DEKLETI potrebuje dobra slov. družina na Koroškem po zelo ugodnih pogojih. Poizvedbe bar. 13/7 - delavnice.